

Kaupunginvaltuusto
Kaupunginhallitus

§ 48
§ 147

16.06.2020
10.05.2021

Lotta Laaksosen ym. aloite glyfosaatin käytön kieltämisestä kaupungin maa-alueilla

511/11.02.02/2020

Kaupunginvaltuusto 16.06.2020 § 48

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi seuraavan aloitteen tiedoksi:

"Rikkakasvien torjunnassa käytetty glyfosaatti vaikuttaa kasvien sikimaattikiertoon, blokatien tietyn entsyymien toiminnan, joka vaikuttaa siihen, että kasvi kuolee. Tästä johtuen käytetään väittämään "glyfosaatti on vaaraton selkärangaisille". Kuitenkin sikimaattikierto löytyy lähes kaikilta mikrobeilta, joita on ihmisen elimistössä enemmän kuin on soluja. "Mikrobit pyörittävät maailmaa" – maaperän hajotustoiminta on riippuvainen mikrobeista, tuotantoeläinten suolisto on täynnä mikrobeja ja se vaikuttaa moninkertaisesti terveyteen. Glyfosaatin käytön yhteys pölyttäjien vähentymiseen on tieteellisesti tutkittu ja todistettu. Tutkimuksissa on havaittu, että vaikka Roundup-purkin kyljessä lukee aineen hajoavan 2 viikossa, jäämiä on löydetty vielä vuosienkin jälkeen käytöstä.

Ruovikot - Paraisilla on paikkoja, joissa ruovikko katoaa yllättäen mökkirannasta – ei ole ruopattu/niitetty – on huomioitavaa, että glyfosaatin käyttö vesistöissä on laitonta ja näin ollen ympäristörikos. Tuotetta ei saa käyttää vesistöjen lähetyvillä.

Glyfosaatti on ehdottomasti vain ammattikäyttöön soveltuva aine ja yksityiskäytöstä se pitäisi poistaa kokonaan. Kaupunkien ja kuntien puistohoidossa glyfosaatin käyttöä ei voida perustella. Perusteltu poikkeus on ammattilaisen suorittama vieraslajien, kuten jättiputki tai kurturuus, käsittely.

Esitys:

Kielletään glyfosaattivalmisteiden käyttö kaupungin maa-alueilla, poikkeuksena ammattilaisen suorittama vieraslajitorjunta

Lähteet:

- HS 20.4.2020:

Suomalaistutkijat havaitsivat Roundupin vaikuttavan lintujen kehitykseen – onko kritisoitu rikkaruohomyrkky luultuakin vaarallisempaa?

<https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000006480118.html>

- Turun yliopiston tutkijoiden asiantuntijalausunto eduskunnalle 2017:

"Glyfosaatin vaikutukset näkyvät suorina muutoksina maaperän ravinteiden käyttökelpoisuudessa ja huuhtoutumisena vesistöihin. Glyfosaattijäämiä on runsaasti ja niillä on joissakin tilanteissa todettu olevan vaikutuksia kasvien ja eläinten kasvuun ja terveyteen. Viimeaikaiset tutkimukset osoittavat esimerkiksi, että hyvin alhaiset glyfosaattimäärät voivat haitata pölyttäjien oppimiskykyä ja siten vaikuttaa ratkaisevasti niiden toimintaan."

<https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2018AK-175024.pdf>

Valmistelija
Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä totesi vastauksessaan kirjalliseen kysymykseen glyfosaattia sisältävien kasvinsuojeluaineiden myynnin rajaamisesta ammattikäyttöön kesäkuussa 2020, että kasvinsuojeluaineiden tehoaineiden hyväksymisestä päätetään Euroopan unionin tasolla. Suomessa valvova viranomainen on TUKES, joka päättää kunkin kasvinsuojeluaineen käytön hyväksymisestä.

Vuonna 2017 Euroopan kemikaalivirasto päätti hyväksyä glyfosaatin viideksi vuodeksi, eli vuoden 2022 loppuun asti. TUKES on poistanut myyntiluvat tietyiltä glyfosaattivalmisteilta jo vuonna 2018. Lisäksi tuolloin tuli jako ammatti- ja kuluttajakäyttöön. TUKES on vuonna 2018 myös rajoittanut näiden valmisteiden käyttöä herkillä alueilla: "Valmisteen käyttö on kielletty lasten leikkipaikoilla ja leikkipuistoissa sekä päiväkotien ja koulujen pihalla. Julkisilla alueilla ruiskutettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota käsittelyn turvallisuuteen ihmisille ja eläimille." Tämän lisäksi valmisteita "ei saa käyttää päällystetyillä/kivetyillä alueilla".

Ammattimaisessa ruoantuotannossa ja maanviljelyssä saa valmisteita edelleen käyttää. Kuitenkin, kuten Laaksonen toteaa, ovat Turun yliopiston tutkijat todenneet glyfosaatin siirtyvän myös eläimiin ja vaikuttavan niiden kehitykseen.

Aiemmin maailmalta kantautuneet huhut aineen vaikutuksista ihmisiin johtivat siihen, että glyfosaattivalmisteiden käyttöä on kaupungin julkisilla alueilla vähennetty rajusti jo vuoden 2015 paikkeilla. Viime vuosina yksittäiset torjuntakerrat ovat rajoittuneet alueille, joissa ei ole yleistä kulkua. Kaikilla kaupungin työntekijöillä, jotka käyttävät tai käsittelevät kasvinsuojeluaineita, on kasvinsuojelututkinto.

Haitallisen vieraslajin, kurturuusun torjuntaan ajateltu sivelykäsittely Paraisten keskustassa ei toteutunut paikallisen vastustuksen takia vuonna 2019.

Yhtä toimivaa kemiallista kasvinsuojeluainetta ei ole löydetty, TUKESinkaan mukaan. Vaihtoehtoisia kasvinsuojeluaineita löytyy joitakin, mutta niiden teho on rajoitetumpaa. Pelargoni- tai etikkahappokäsittelyt eivät tuhoa kasvien juuria ja ne vaativat useita käsittelykertoja kasvukauden aikana. Teknisillä tukipalveluilla, joka vastaa kaupungin puisto- ja viheralueista, ei ole resursseja niiden käyttöön. Paraisten kaupungin puistotyöntekijät ovat käyttäneet myös liekitystä, jolla on suunnilleen vastaava teho. Tämän lisäksi Paraisten kaupunki on kokeillut myös kuumavesikäsittelyä, jolla saattaa olla parempi teho kuin näillä. Rikkakasvien mekaaniseen kitkentään on tuskin resursseja suuressa mittakaavassa.

Paraisten kaupunki on alkanut suunnitella ja toteuttaa erilaisia istutuksia yleisillä alueilla. Kun kasvit istutetaan yhdyskunniksi ja niiden annetaan menestyä omilla ehdoillaan, eivät rikkaruohot pääse valtaamaan aluetta ja täten niitä ei tarvitse torjua. Tämä vaatii kuitenkin erilaista suhtautumista istutusten ulkonäköön. Alueiden käyttäjien tulee asennoitua siihen, että kaupunkikuva tulee muuttumaan tulevaisuudessa vähemmän steriiliksi ja monipuolisemmaksi. Yksittäisten kaupunkilaisten tulee myös kantaa vastuunsa oman tonttinsa kasvillisuuden leviämisen estämisestä sekä siirtyä käyttämään muita kasvinsuojeluaineita. Kaupunki voi näyttää esimerkkiä ja kertoa vaihtoehtoisista menetelmistä ja aineista.

Olemme samaa mieltä aloitteen kanssa niin, että varaamme mahdollisuuden käyttää glyfosaattivalmisteita haitallisten vieraslajien torjunnassa, mikäli muut tavat eivät tehoa.

Lopuksi voidaan todeta, että kaupungilla ei ole toimivaltaa antaa yleistä kasvinsuojeluaineiden käyttökieltoa Paraisten kaupungin alueella, mutta kaupunki voi luopua glyfosaatin käytöstä omilla maa-alueillaan.

Ehdotus

Edellä oleva selvitys annetaan vastauksena aloitteeseen, joka todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Lopullisen päätöksen jälkeen: Aloitteen tekijä, viherpalvelusuunnittelija D.F., puutarhuri V.P., yhdyskuntainsinööri M.J.
